

Ministerstvo školstva SR

*Riadiaci orgán pre
Operačný program Vzdelávanie*

**Plán hodnotení Operačného programu Vzdelávanie na
programové obdobie 2007 – 2013**

Jún 2009

OBSAH

Úvod.....	3
1. Plán hodnotení.....	4
2. Koordinácia v hodnotení a plánovaní hodnotenia.....	4
2.1 Zodpovednosť RO OPV za priebežné hodnotenie	4
2.1.1. Sprostredkovateľské orgány pod riadiacim orgánom.....	5
2.1.2. Monitorovací výbor pre OPV	6
2.1.3. Koordinátori horizontálnych priorít	6
2.2 Postavenie CKO v oblasti hodnotenia a vzťah CKO a RO.....	6
2.3 Postavenie Centrálného výboru pre hodnotenie NSRR a jeho vzťah k RO OPV	7
2.4 Právomoc EK vykonávať hodnotenia OPV a vydávať usmernenia súvisiace s hodnotením OP	7
2.5 Vzťah hodnotenia a monitorovania.....	8
2.6 Hlavné zásady pre vykonávanie priebežných hodnotení	9
2.7 Vykonávanie hodnotení.....	9
2.7.1 Strategické hodnotenia OPV	9
2.7.1.1. Tematické hodnotenie určitej časti/oblasti OPV	10
2.7.2 Operatívne hodnotenia OPV	10
2.7.2.1 Ad hoc hodnotenie	11
Ad hoc hodnotenie sa vykoná v prípadoch ustanovených v čl. 48 ods. 3 Nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006.....	11
2.7.3. Interné a externé hodnotenie	12
2.8 Organizačné zabezpečenie vykonávania hodnotenia OPV, štandardy kvality hodnotenia.	12
2.9 Vytvorenie vnútorných administratívnych kapacít pre hodnotenie OPV	13
2.10 Zriadenie Pracovnej skupiny pre hodnotenie OPV a jej vzťah k Centrálnemu výboru pre hodnotenie NSRR.....	13
2.11 Financovanie hodnotení OPV	14
Zoznam príloh:	15

Úvod

Riadiaci orgán Operačného programu Vzdelávanie (ďalej len „RO OPV“) vykonáva hodnotenie v zmysle čl. 47 a čl. 48 Nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde a ktorým sa zrušuje Nariadenie (ES) č. 1260/1999 (ďalej len „Nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006“). Hodnotenie sa vykonáva v súlade so zásadou proporcionality ustanovenou v čl. 13 citovaného nariadenia ES.

Plán hodnotení je kvalitatívnym nástrojom riadenia a prostriedkom na zvýšenie efektívnosti a účinnosti finančného riadenia, ktoré sú zásadami riadneho finančného hospodárenia podľa čl. 27 ods. 1 Nariadenia Rady (ES, EURATOM) č. 1605/2002 o rozpočtových pravidlách ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Európskych spoločenstiev.

Účelom hodnotení je zlepšiť kvalitu, účinnosť a efektívnosť riadenia a finančného riadenia OPV, jeho prípravných a implementačných procesov, a zároveň zabezpečiť dosiahnutie cieľov určených v jeho programovom dokumente, t. j. globálneho cieľa a špecifických cieľov. Pri hodnotení sa analyzujú realizačné procesy, posudzuje sa vhodnosť nastavenia systému riadenia a kontroly (riadiacej). Hodnotením riadiaci orgán overuje fungovanie tej časti riadenia a finančného riadenia, za ktorú je zodpovedný.

Hodnotenie sa z hľadiska časového môže vykonávať ako **ex-ante** (predbežné) hodnotenie, **on going** (priebežné) hodnotenie a **ex post** (následné) hodnotenie.

Ex ante hodnotenie OPV, ktoré sa uskutočnilo od 10. februára do 30. novembra 2006, bolo vykonané vo fáze jeho programovania externým hodnotiteľom pred schválením programového dokumentu operačného programu Európskou komisiou a jeho výsledky sú súčasťou programového dokumentu.

Ex post hodnotenie sa bude vykonávať po skončení programového obdobia 2007 – 2013. Z uvedených dôvodov sa tento dokument zaoberá priebežným hodnotením OPV v programovom období 2007 - 2013.

Z hľadiska predmetu hodnotenia sa môže hodnotenie vykonávať ako **strategické** hodnotenie alebo **operatívne** hodnotenie.

Predmetom strategických hodnotení je hodnotenie operačného programu vo vzťahu k prioritám Spoločenstva a národným prioritám.

Predmetom operatívnych hodnotení je hodnotenie stavu realizácie operačného programu alebo hodnotenie určitej oblasti realizácie programu v jeho určitej etape s účelom dosiahnuť plynulú realizáciu operačného programu a jeho súlad s cieľmi určenými v programovom dokumente OPV.

Metodickými predpismi pre plánovanie hodnotení, vykonávanie hodnotení a realizáciu výsledkov hodnotení sú usmernenia vydané Európskou komisiou (ďalej len „EK“), GR Regionálna politika, a to „Indikatívna smernica o metódach hodnotenia, Hodnotenie počas programového obdobia, Pracovný dokument č. 5“ z apríla 2007 “a „Indikatívne usmernenia

k metódam hodnotenia, Indikátory pre monitorovanie a hodnotenie, Pracovný dokument č. 2“ z augusta 2006.

1. Plán hodnotení

Predmetom Plánu hodnotení na programové obdobie 2007 – 2013 (ďalej len „Plán hodnotení OPV“) je **priebežné** hodnotenie, ktoré sa vykonáva počas realizácie OPV v programovom období 2007 – 2013.

Plán hodnotení OPV schvaľuje monitorovací výbor po predchádzajúcom predložení Centrálnemu koordinačnému orgánu (ďalej len „CKO“).

Povinnosť vypracovania plánu hodnotení vyplýva z vyššie uvedeného usmernenia EK – „Indikatívnej smernice o metódach hodnotenia, Hodnotenie počas programového obdobia, Pracovný dokument č. 5“ vydaného podľa čl. 47 bodu 5 Nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006.

Plán hodnotení OPV je vypracovaný zároveň v nadväznosti na povinnosť riadiaceho orgánu pre OPV určenú v Systéme riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 – 2013 vydaným v gescii CKO, podľa ktorého je riadiaci orgán povinný v termíne do 12 mesiacov od schválenia Európskou komisiou vypracovať Plán hodnotení, predložiť tento plán CKO a následne monitorovaciemu výboru OPV na schválenie.

OPV bol schválený EK dňa 7.11. 2007, s celkovou sumou alokovaných finančných prostriedkov 726 825 389 €, z toho spolufinancovanie z ESF je v sume 617 801 578,00 € a zo štátneho rozpočtu SR v sume 109 023 811,00 € .

Cieľom Plánu hodnotení OPV je určiť vecný, časový, organizačný a finančný rámec priebežných hodnotení tohto operačného programu. **Plán hodnotení predstavuje rámec, ktorý je nastavený flexibilne, s možnosťou jeho aktualizácie a operatívnym určovaním tém hodnotenia.**

2. Koordinácia v hodnotení a plánovaní hodnotenia

2.1 Zodpovednosť RO OPV za priebežné hodnotenie

Za hodnotenie OPV je zodpovedný RO OPV, úlohy ktorého vykonáva Ministerstvo školstva SR, sekcia európskych záležitostí, odbor pre OPV.

Uvedená zodpovednosť je určená v nadväznosti na zodpovednosť členského štátu vyplývajúcu z princípu subsidiarity a princípu proporcionality, ktoré sú ustanovené v čl. 13 Nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006, podľa ktorého je členský štát zodpovedný za monitorovanie operačného programu, za vykonávanie priebežných hodnotení a za prijatie nápravných opatrení v prípade, ak sa vyskytnú nedostatky, ktoré je potrebné odstrániť.

RO OPV je zodpovedný za koordináciu priebežných hodnotení OPV .

RO OPV plní nasledujúce úlohy:

- rozhoduje po konzultácii s Centrálnym výborom pre hodnotenie zriadeným v gescii CKO o štruktúre a obsahu plánu hodnotení a zabezpečuje administratívne podmienky pre vykonávanie hodnotení,
- zabezpečuje kompletnosť a prístupnosť monitorovacích údajov týkajúcich sa fyzických a finančných ukazovateľov,
- rozhoduje o vykonaní hodnotenia a zabezpečuje finančné prostriedky na jeho vykonanie,
- garantuje rešpektovanie cieľov hodnotenia a dodržiavanie štandardov kvality pri hodnotení,
- predkladá výsledky hodnotenia vo forme hodnotiacich správ členom monitorovacieho výboru pre OPV, CKO, Európskej komisii a príslušným koordinátorom horizontálnych priorít ak sú tieto hodnotenia pre danú horizontálnu prioritu relevantné do 10 dní od ukončenia hodnotenia (prevzatie hodnotiacej správy RO),
- poskytuje údaje potrebné pre hodnotenie horizontálnych priorít príslušným koordinátorom horizontálnych priorít a hodnotiteľovi horizontálnej priority v prípade vykonávania hodnotenia horizontálnej priority v rámci OPV, skupiny vybraných operačných programov alebo všetkých OP,
- rozhoduje o tom, či sa hodnotenie OPV alebo jeho časti vykoná ako vnútorné hodnotenie, t. j. vlastnými hodnotiacimi kapacitami, alebo externé hodnotenie, t. j. inou právnickou osobou alebo fyzickou osobou,
- RO OPV predkladá CKO v termíne najneskôr do konca januára kalendárneho roka Plán hodnotení OPV na príslušný kalendárny rok, prípadné zmeny v pláne hodnotení na príslušný kalendárny rok RO OPV oznámi CKO,
- RO OPV predkladá CKO v termíne do konca marca kalendárneho roka Ročnú správu o výsledkoch hodnotení OPV za predchádzajúci kalendárny rok,
- schvaľuje polročné monitorovacie správy sprostredkovateľských orgánov pod riadiacim orgánom (ďalej len „SORO”)
- zasiela SORO žiadosť o vypracovanie podkladov pre priebežné hodnotenie na úrovni projektov a opatrení;
- zriaďuje pracovnú skupinu pre hodnotenie OPV.

2.1.1. Sprostredkovateľské orgány pod riadiacim orgánom

Na základe uznesenia vlády SR č. 1010/2006 zo dňa 6. decembra 2006 boli schválené ako sprostredkovateľské orgány pod riadiacim orgánom pre OPV Agentúra MŠ SR pre ŠF EÚ a Ministerstvo zdravotníctva SR.

V zmysle článku 3 Splnomocnenia o delegovaní právomocí je zodpovednosť SORO v oblasti monitorovania a hodnotenia pomoci nasledovná:

- monitorovať údaje na úrovni projektov a opatrení,
- vypracúvať polročné monitorovacie správy SORO podľa pokynov RO a predkladať ich RO,
- vypracúvať podklady do výročných správ a záverečnej správy o vykonávaní OPV,

- vypracúvať na základe žiadosti RO podklady pre priebežné hodnotenie na úrovni projektov a opatrení a predkladať ich RO,
- zúčastňovať sa práce pracovnej skupiny pre hodnotenie prostredníctvom menovaného zástupcu.

2.1.2. Monitorovací výbor pre OPV

V súlade s článkom 2 Štatútu Monitorovacieho výboru pre OPV (ďalej len „MV pre OPV“), je úlohou MV pre OPV skúmať výsledky predbežných a priebežných hodnotení.

MV pre OPV schvaľuje plán hodnotenia OPV (po predošlom predložení na posúdenie CKO). Členovia MV pre OPV majú možnosť aktívne vstupovať do monitorovacieho procesu. Ktorýkoľvek člen MV pre OPV má možnosť iniciovať monitorovanie projektu spolufinancovaného z ESF, ktorý implementuje MŠ SR alebo niektorý zo sprostredkovateľských orgánov pod riadiacim orgánom.

Monitorovací výbor pre OPV môže zároveň požiadať RO pre OPV o doplnenie navrhovaných hodnotení o ďalšie hodnotenia, ktorých výkon členovia výboru považujú za nevyhnutné pre efektívne a účinné riadenie programu.

2.1.3. Koordinátori horizontálnych priorít

Koordinátori horizontálnych priorít¹ zabezpečujú koordináciu a hodnotenie horizontálnych priorít (ďalej len „HP“) v súlade so schválenými Systémami koordinácie implementácie príslušných HP.

Koordinátori HP v rámci hodnotenia plnia nasledovné úlohy:

- vykonávajú hodnotenie príslušnej HP.
- pripravujú výročnú správu za príslušnú HP na ročnej báze do 30. júla nasledujúceho roka. Výročná správa za príslušnú HP obsahuje najmä informácie o príspevku realizácie jednotlivých OP k plneniu cieľov príslušnej HP spolu s vyčíslením vždy a všade, keď je to možné, s použitím príslušných merateľných ukazovateľov na úrovni prioritných osí a informácie o výsledkoch hodnotení vykonaných v časovo príslušnom období. Výročná správa za príslušnú HP predstavuje podklad pre CKO k vypracovaniu časti výročnej správy o vykonávaní NSRR, týkajúcej sa HP.
- ,
-
- vypracovávajú a aktualizujú plán hodnotení HP v súlade s postupmi definovanými Systémom riadenia a príslušným metodickým pokynom CKO a predkladajú ho na vyjadrenie CKO a príslušným RO prostredníctvom pracovnej skupiny pre príslušnú HP.

2.2 Postavenie CKO v oblasti hodnotenia a vzťah CKO a RO

CKO zabezpečuje a koordinuje procesy hodnotenia Národného strategického referenčného rámca (ďalej len „NSRR“) a koordinuje procesy hodnotenia operačných programov.

¹ 4 horizontálne priority: marginalizované rómske komunity, rovnosť príležitostí, trvalo udržateľný rozvoj a informačná spoločnosť.

CKO v rámci uvedených právomocí plní v oblasti hodnotenia OP nasledujúce úlohy:

- metodicky usmerňuje RO v oblasti hodnotenia,
- koordinuje vypracovanie plánov hodnotení všetkých OP; koordinácia sa týka ich vecnej, časovej, finančnej a organizačnej stránky,
- vypracováva stanovisko k plánu hodnotení jednotlivých OP na programové obdobie 2007 – 2013,
- zhromažďuje ročné plány hodnotení všetkých OP na príslušný kalendárny rok,
- zhromažďuje ročné správy o výsledkoch hodnotení všetkých OP za predchádzajúci kalendárny rok.

2.3 Postavenie Centrálného výboru pre hodnotenie NSRR a jeho vzťah k RO OPV

Centrálny výbor pre hodnotenie NSRR (ďalej len „CVH“) je poradným orgánom CKO. Členmi CVH sú zástupcovia CKO, zástupcovia RO všetkých OP, ktorí riadia pracovnú skupinu pre hodnotenie príslušného OP, zástupcovia koordinátorov HP a ďalšie osoby v zmysle Štatútu a rokovacieho poriadku CVH.

CVH plní vo vzťahu k OPV nasledujúce úlohy:

- spolupodieľa sa na riešení koncepčných záležitostí v oblasti hodnotenia, vrátane plánovania hodnotení,
- predkladá RO OPV stanovisko k téme priebežného hodnotenia navrhutej v nadväznosti na rizikové oblasti riadenia a implementácie OPV identifikované vo Výročnej správe OPV,
- prerokováva problematické okruhy hodnotenia OPV a formuluje návrhy na ich riešenie, predkladá CKO návrhy na zlepšenie systému hodnotenia NSRR a OP,
- spolupodieľa sa na riešení sporných koncepčných záležitostí týkajúcich sa hodnotenia.

2.4 Právomoc EK vykonávať hodnotenia OPV a vydávať usmernenia súvisiace s hodnotením OP

Podľa čl. 49 Nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 je Komisia oprávnená vykonávať strategické hodnotenia a hodnotenia spojené s monitorovaním operačných programov, keď monitorovací systém programu odhalí značné odklonenie od stanovených cieľov.

Komisia môže vykonávať hodnotenia OPV z vlastnej iniciatívy a v partnerstve s RO OPV. Výsledky hodnotenia zašle monitorovaciemu výboru OPV.

Komisia vydáva usmernenia pre oblasť hodnotenia zahŕňajúce typy hodnotenia podľa periodicity vykonávania, metódy a techniky hodnotenia, štandardy hodnotenia a iné. V súvislosti s uvedenou metodickou činnosťou Komisia podporuje aj budovanie administratívnych kapacít v oblasti monitorovania a hodnotenia a výmenu skúseností medzi členskými štátmi v uvedených oblastiach.

2.5 Vzťah hodnotenia a monitorovania

Úlohy RO OPV v oblasti monitorovania vykonáva odbor pre OPV sekcie európskych záležitostí. Monitorovanie a hodnotenie sú navzájom úzko prepojené činnosti, sú vo vzájomnej interakcii, t. j. pri hodnotení sa využívajú údaje získané na základe monitorovania, a zároveň výsledky hodnotenia môžu ovplyvniť potrebu zavedenia nových ukazovateľov alebo aktualizáciu, resp. precizovanie už existujúcich ukazovateľov.

Pravidelné monitorovanie poskytuje informácie týkajúce sa celého procesu alebo operatívne informácie; monitorovanie umožňuje vykonávať hodnotenia a zároveň jeho výsledky môžu signalizovať vznik potenciálnych problémov alebo skutočných problémov.

Monitorovanie znamená kontrolu dosiahnutých výstupov voči očakávaniam. V rámci monitorovania je zavedený systém ukazovateľov/indikátorov; monitorujú sa ukazovatele výstupu a ukazovatele výsledku. Zoznam ukazovateľov výstupu a ukazovateľov výsledku v členení podľa prioritných osí a opatrení je uvedený v Prílohe č. 1.

Ukazovatele môžu byť strategické - kontextové, programové a projektové; ukazovatele na programovej úrovni môžu byť hlavné/core ukazovatele, ukazovatele výstupu, ukazovatele výsledku a ukazovatele dopadu; ukazovatele na projektovej úrovni sa členia na ukazovatele výsledku a dopadu; merané vo fyzikálnych alebo peňažných jednotkách.

Hodnotenie zahŕňa skúmanie informácií získaných z monitorovania a iných zdrojov (napr. štatistické údaje) s cieľom zistiť a vysvetliť účinky finančnej pomoci EÚ. Pri hodnotení sa využívajú údaje z monitorovacieho systému vrátane výstupných a výsledkových ukazovateľov.

Pri hodnotení sú dôležité aj **dopadové ukazovatele**, ktoré môžu byť špecifické dopadové ukazovatele alebo globálne dopadové ukazovatele. Dopadové ukazovatele sú ukazovatele hodnotenia. Špecifické dopady sú účinky, ktoré nastanú po uplynutí určitej doby a priamo súvisia s vykonanými činnosťami a priamymi príjemcami pomoci. Globálne dopady sú dlhodobejšie účinky, ktoré majú vplyv na širšiu populáciu.

Pri vykonávaní strategických hodnotení sa posudzujú určité **strategické aspekty**, ako napr. sociálno - ekonomický dopad na Spoločenstvo alebo na jeho zmeny, na národné alebo regionálne priority ovplyvňujúce operačný program. Takéto informácie sa môžu získavať len prostredníctvom pravidelného sledovania cieľov prostredníctvom hodnotenia, nemožno ich dedukovať z monitorovacieho systému. V takomto prípade sú údaje získané na základe monitorovania považované ako zdroj počiatočných alebo doplnkových informácií ktoré sa ďalej spracovávajú a slúžia na vykonanie analýzy a vypracovávanie hodnotiacich správ.

Podkladom pre hodnotenie môžu byť:

- jednotlivé údaje z ITMS monitorovacieho systému zahrňujúce systém ukazovateľov (ukazovatele výsledku a výstupu),
- pravidelné monitorovacie správy,
- výročné správy,
- štatistické údaje makroekonomické (pre strategické hodnotenia) a štatistické údaje týkajúce sa konkrétnej oblasti.

2.6 Hlavné zásady pre vykonávanie priebežných hodnotení

RO OPV pri zabezpečovaní priebežných hodnotení a osoby vykonávajúce hodnotenia dodržiavajú nasledujúce hlavné zásady:

Proporcionalitu – zásada ustanovená v čl. 13 ods. 1 písm. b) Nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006; táto zásada sa zohľadňuje v pláne priebežných hodnotení vo vzťahu k počtu a rozsahu navrhovaných hodnotení počas realizácie programu. Hodnotenia sa primerane prispôbia rozsahu a zdrojom operačného programu a zohľadnia potenciálne riziká spojené s realizáciou programu.

Nezávislosť – zásada ustanovená v čl. 47 ods. 3 Nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006; podľa tejto zásady môžu hodnotenia vykonávať len experti (externé právnické osoby alebo fyzické osoby) alebo vnútorné alebo vonkajšie útvary RO OPV funkčne nezávislí od orgánov uvedených v čl. 59 písm. b) a c) citovaného nariadenia, t. j. od certifikačného orgánu a od orgánu auditu; táto zásada sa uplatňuje s cieľom zachovať objektivnosť a dôveryhodnosť výsledkov hodnotenia.

Partnerstvo - je nevyhnutné pre plánovanie, vypracovanie programu hodnotenia a vykonávanie hodnotení; partnerstvo je založené na konzultáciách a spolupráci kompetentných zainteresovaných osôb a vytvára základy pre vzájomné odovzdávanie vedomostí a skúseností, otvorenosť a transparentnosť počas celého procesu hodnotenia.

Transparentnosť - v zmysle dodržania zásady transparentnosti sa zverejňujú správy o výsledku hodnotenia; tieto správy majú vyvolať verejnú diskusiu o skutočnostiach zistených na základe výsledkov hodnotenia. Správy o výsledku hodnotenia sa zverejnia na webovej stránke OPV(www.minedu.sk).

2.7 Vykonávanie hodnotení

RO OPV vykonáva priebežné hodnotenie podľa **Plánu hodnotení OPV a v prípadoch ustanovených v čl. 48 ods. 3 Nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006.**

Hodnotenie sa vykonáva v súlade s legislatívou ES, metodickými predpismi vydanými EK a metodikou vypracovanou CKO.

Hodnotenia vo vzťahu k charakteru ich vykonávania sa budú vykonávať ako:

- **strategické,**
- **operatívne.**

2.7.1 Strategické hodnotenia OPV

Strategické hodnotenie je zamerané na oblasť relevantnosti opatrení a prioritných osí k riešeniu identifikovaných problémov, účelnosti dosiahnutých výsledkov v porovnaní s očakávaným dopadom na cieľové skupiny a konzistentnosti podpory zo ŠF (doplnkovosť

jednotlivých prioritných osí pri dosahovaní stanovených všeobecných cieľov Operačných programov a NSRR).

Pri strategickom hodnotení OPV sa hodnotí vývoj OPV v súvislosti s prioritami Spoločenstva a národnými prioritami; RO OPV na základe priebehu implementácie OPV podľa uváženia a vzniknutej spoločenskej potreby určí, kedy sa vykoná strategické hodnotenie, najskôr v roku 2011 po schválení Výročnej monitorovacej správy OPV za rok 2010 Monitorovacím výborom pre OPV. RO OPV plánuje vykonať v tomto smere vyhodnotenie pokroku implementácie OPV z hľadiska relevantnosti a plnenia cieľov OP. Indikatívny plán hodnotení OPV tvorí prílohu č.6 tohto dokumentu.

Strategické hodnotenie sa môže vykonať aj na podnet EK podľa čl. 49 Nariadenia Komisie (ES) č. 1083/2006.

2.7.1.1. Tematické hodnotenie určitej časti/oblasti OPV

Je zamerané na tie vybrané oblasti OPV, ktoré na základe výročnej správy schválenej monitorovacím výborom vykazovali odchýlky od požadovaného stavu; tému hodnotenia navrhne Pracovná skupina pre hodnotenie OPV, posúdi Centrálny výbor pre hodnotenie, členom ktorého je zástupca RO OPV a schváli MV pre OPV. V tých rokoch programového obdobia, v ktorom je plánované pravidelné hodnotenie OPV, sa vo výsledných materiáloch z hodnotenia označí tá časť hodnotenej oblasti, ktorá bola vo výročnej správe za predchádzajúci kalendárny rok identifikovaná ako riziková.

RO OPV v tomto smere plánuje vykonať zhodnotenie správnosti nastavenia systému merateľných ukazovateľov a vyhodnotenie realizácie projektov zameraných na príslušníkov marginalizovaných rómskych komunít. Podrobnosti k týmto dvom hodnoteniam obsahuje Indikatívny plán hodnotení OPV, ktorý tvorí prílohu č.6 tohto dokumentu.

2.7.2 Operatívne hodnotenia OPV

Operatívne hodnotenie je zamerané na analýzu oblasti výkonnosti s ohľadom na hospodárnosť vynaložených zdrojov, účinnosť dosahovaných výsledkov a realizáciu programu z finančnej a realizačnej stránky.

Operatívne hodnotenia vyplývajú zo vzniknutých okolností pri realizácii operačného programu a potreby ich riešenia adekvátnymi opatreniami.

Pravidelné hodnotenie celého OPV by sa v zmysle Metodického pokynu CKO č. 5 malo vykonávať **každé 2 roky začínajúc rokom 2009**. Vzhľadom na dátum schválenia operačného programu (november 2007), dátumy vyhlasovania prvých výziev a priamych zadaní (1. kvartál 2008) a dátumy uzatvárania prvých zmlúv o poskytnutí nenávratného finančného príspevku s prijímateľmi (2. kvartál 2008) sa hodnotenie celého OPV v roku 2009 nepredpokladá, o. i. aj z dôvodu nedostupnosti relevantných výstupov monitorovania potrebných pre vyhodnotenie plnenia cieľov OPV v danom čase. Ďalšie hodnotenia celého OPV sa budú vykonávať v rokoch 2011 a 2013.

V zmysle Harmonogramu priebežných hodnotení OPV na programové obdobie 2007-2013 je na rok 2009 ako operatívne hodnotenie plánované **Zhodnotenie účinnosti systému riadenia OPV**. Hodnotenie je zamerané na posúdenie efektívnosti fungovania RO a SORO, vrátane finančného riadenia, pričom cieľom tohto hodnotenia je zhodnotenie efektívnosti fungovania administratívnych kapacít RO a SORO a vyhodnotenie vzájomnej spolupráce v zmysle platných Splnomocnení o delegovaní právomocí. Hodnotenie je zároveň zamerané na posúdenie činnosti Monitorovacieho výboru OPV a plnenia jeho úloh podľa časti 7.5.2 OPV.

Podrobnosti tohto hodnotenia sú uvedené v prílohe č. 6 Indikatívny plán hodnotení OPV na obdobie 2007-2013.

Harmonogram priebežných hodnotení OPV je v prílohe č. 2

2.7.2.1 Ad hoc hodnotenie

Ad hoc hodnotenie sa vykoná v prípadoch ustanovených v čl. 48 ods. 3 Nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006.

Podľa čl. 48 ods. 3 Nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 povinnosťou členského štátu v priebehu programového obdobia je vykonať hodnotenie operačného programu hlavne tam, kde monitorovanie odhalí značný odklon od stanovených cieľov alebo tam, kde je navrhnuté vykonať revíziu operačného programu podľa čl. 33 citovaného nariadenia.

a) Vypracovanie hodnotenia OPV z dôvodu zistenia odklonu od stanovených cieľov OPV monitorovacím systémom

Odklon od stanovených cieľov programu sa zdokumentuje kvalitatívnymi analýzami hodnotiacimi proces, plnenie hlavných cieľov, a tiež ďalšie skutočnosti, ktoré môžu mať rozhodujúci vplyv na implementáciu programu. Princíp kvalitatívneho hodnotenia musí byť aplikovaný aj v prípadoch, keď kvantifikácia nie je možná.

Na základe týchto analýz a predpokladu vzniku podstatnej odchýlky od stanovených cieľov (existujúcej alebo potenciálnej) sa prijme rozhodnutie. Takáto odchýlka vyžaduje posúdenie problémov a ich príčin a navrhnú sa odporúčania na prijatie nápravných opatrení. Analýzy a údaje získané z monitorovacieho systému sa zohľadnia vo výročnej správe o vykonávaní operačného programu vypracováanej po skončení každého kalendárneho roku implementácie OPV súlade s článkom 67 a prílohou XVIII Nariadenia Komisie (ES) č. 1828/2006.

b) Vypracovanie hodnotenia OPV z dôvodu navrhnutej revízie OPV

Článok 48 ods. 3 Nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 sa odvoláva na čl. 33 citovaného nariadenia, ktorý ustanovuje revíziu operačných programov.

Revízia OPV môže byť vykonaná z dôvodu vzniknutých sociálno-ekonomických zmien ktoré majú dopad na operačný program, významných zmien v ES, v národných alebo regionálnych prioritách, ďalej z dôvodu ťažkostí v implementácii OPV. Návrh na revíziu OPV môže vyplývať z výsledkov monitorovania. Komisia odporúča predloženie dôkazov hodnotenia iba v prípade, ak sa návrhy na revíziu operačných programov týkajú významných zmien, ktoré môžu byť:

- finančné (napríklad prevod finančných prostriedkov medzi rôznymi prioritnými osami, finančné prevody na ktoré je potrebný súhlas EK),
- týkajúce sa obsahu (napríklad revízia cieľov na úrovni operačného programu alebo prioritnej osi),
- alebo týkajúce sa implementácie (napríklad, zriadenie nových implementačných procesov alebo dôležitých reštrukturalizácií už existujúcich).

Pre rozsahom malé alebo technické úpravy nie je potrebné predkladať dôkazy hodnotenia.

Ad hoc hodnotenie sa môže vykonať napr. na podnet ministra školstva SR, na základe rozhodnutia RO OPV, Monitorovacieho výboru OPV, ďalej v nadväznosti na výsledky auditov vykonaných Komisiou, kontrol vykonaných Najvyšším kontrolným úradom SR, vládnych auditov vykonaných Ministerstvom financií SR a odborom kontroly ministerstva školstva SR a správami finančnej kontroly.

2.7.3. Interné a externé hodnotenie

Priebežné hodnotenie OPV alebo jeho časti môže byť vykonané ako **interné** hodnotenie zamestnancami RO OPV, alebo zamestnancami iného útvaru príslušného ministerstva. Ďalej môže byť priebežné hodnotenie OPV vykonané ako **externé**, inou fyzickou osobou alebo právnickou osobou. Osoby vykonávajúce interné hodnotenie alebo externé hodnotenie musia byť funkčne nezávislé od orgánov uvedených v čl. 59 písm. b) a c) Nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006, teda od certifikačného orgánu a orgánu auditu. Externý hodnotiteľ môže vykonať priebežné hodnotenie OPV alebo jeho časti za podmienok určených v legislatíve ES, všeobecne záväzných právnych predpisoch SR a schválených dokumentoch týkajúcich sa riadenia OP, finančného riadenia OP a implementácie OP. RO alebo MV pre OPV má právo nesúhlasiť s odporúčaniami hodnotenia, pokiaľ tieto nie sú riadne podložené alebo sú založené na nedostatočnej/slabej analýze.

2.8 Organizačné zabezpečenie vykonávania hodnotenia OPV, štandardy kvality hodnotenia.

Hodnotenie OPV vykonávajú manažéri hodnotenia odboru pre OPV, ktorý je organizačne začlenený do sekcie európskych záležitostí ministerstva školstva SR. Hodnotenie sa vykonáva v súlade so Štandardami kvality hodnotenia vydanými EK a Chartou hodnotenia. Chartu hodnotenia vypracuje CKO a schváli minister výstavby a regionálneho rozvoja SR.

Hodnotenie OPV sa vykonáva prostredníctvom hodnotenia aktivít uvedených v Prílohe č. 3 Plánu hodnotení OPV. Výber aktivít hodnotenia podľa bodov I - III závisí od typu hodnotenia. Hodnotením môžu byť všetky aktivity, alebo len vybrané aktivity.

Hodnotenie OPV pozostáva z nasledujúcich fáz:

- plánovanie hodnotenia,
- vykonávanie hodnotenia,
- realizácia výsledkov hodnotenia, v závere ktorej sa vypracuje Správa o výsledku hodnotenia/Hodnotiaca správa, v ktorej v prípade zistenia odchýlky od požadovaného stavu musia byť uvedené odporúčania na prijatie nápravných opatrení.

Správu o výsledku hodnotenia vypracuje manažér hodnotenia a predloží ju Pracovnej skupine pre hodnotenie OPV. Hodnotiacu správu schváli MV pre OPV. Po schválení hodnotiacej správy RO OPV zabezpečí jej zverejnenie na webovej stránke RO OPV (www.minedu.sk).

Štandardy kvality hodnotenia sú rozdelené na štandardy kvality procesu hodnotenia a štandardy kvality hodnotiacej správy. Štandardy kvality hodnotenia sú uvedené v Prílohe č. 4 tohto plánu.

2.9 Vytvorenie vnútorných administratívnych kapacít pre hodnotenie OPV

Administratívne kapacity v oblasti hodnotenia zahŕňajú vytvorenie dostatočného počtu funkčných miest manažérov hodnotenia, vzdelávanie manažérov hodnotenia, ich materiálne – technické vybavenie a primerané platové ohodnotenie. V rámci RO pre OPV sú vytvorené a obsadené 2 pozície manažérov hodnotenia.

Vzdelávanie manažérov hodnotenia OPV v oblasti hodnotenia sa bude realizovať v rámci vzdelávania manažérov hodnotenia všetkých operačných programov a NSRR, zabezpečovaného CKO a EK. Vzdelávanie manažérov hodnotenia v iných oblastiach, napr. v oblasti legislatívy, systému riadenia alebo finančného riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 – 2013, ktoré sa následne využívajú pri hodnotení, resp. v iných špecifických oblastiach zabezpečuje príslušný RO OPV.

Vzdelávanie manažérov hodnotenia a dopĺňanie ich vedomostí (v prípade potreby aj ostatných členov pracovnej skupiny pre hodnotenie OPV) sa bude uskutočňovať najmä prostredníctvom nasledujúcich aktivít:

- účasť na odbornom vzdelávaní zameranom na hodnotenie, finančné riadenie a iné oblasti súvisiace s vykonávanou činnosťou,
- výmena skúseností v oblasti hodnotenia so zamestnancami RO iných OP vykonávajúcich hodnotenia v SR a iných členských štátoch EÚ, so zástupcami EK,
- spolupráca s externými hodnotiteľmi,
- účasť na seminároch, konferenciách a iných aktivitách, cieľom ktorých je výmena skúseností z oblasti hodnotenia nástrojov finančnej pomoci EÚ.

Materiálne technické vybavenie manažérov hodnotenia RO OPV bude zabezpečené v rámci finančných zdrojov kapitoly štátneho rozpočtu SR ministerstva školstva SR a v rámci oprávnených aktivít OPV.

2.10 Zriadenie Pracovnej skupiny pre hodnotenie OPV a jej vzťah k Centrálnemu výboru pre hodnotenie NSRR

RO pre OPV zriadilo Pracovnú skupinu pre hodnotenie OPV (ďalej len „skupina“). Členovia skupiny zabezpečujú a vykonávajú hodnotenia OPV; táto skupina je šesťčlenná; z nich jeden zamestnanec je vedúcim skupiny, ostatní sú členovia. Zloženie skupiny je nasledovné: 2 manažéri hodnotenia z RO pre OPV, 2 manažéri programovania z RO pre OPV a 2 zástupcovia SORO – MZ SR a ASFEU. Vedúci skupiny je zároveň členom Centrálného výboru pre hodnotenie NSRR zriadeného ministrom výstavby a regionálneho rozvoja SR. Schéma s uvedením postavenia pracovnej skupiny pre hodnotenie tvorí Prílohu č. 5 tohto dokumentu. Pracovná skupina sa podieľa na tvorbe zadávacích podmienok, podporuje vykonávanie hodnotiacich aktivít napríklad tým, že uľahčí prístup k dokumentom alebo k

dátam a informáciám požadovaným za účelom hodnotenia a pravidelne hodnotí kvalitu výstupov hodnotenia. V prípade potreby môžu byť na stretnutia pracovnej skupiny prizvaní konzultanti/experti.

2.11 Financovanie hodnotení OPV

Hodnotenia OPV sa financujú z finančných prostriedkov vyčlenených na financovanie technickej pomoci OPV.

Indikatívne rozdelenie zdrojov na hodnotenie OPV v rámci OPV v €:

Predmet hodnotenia	Časový harmonogram	Interne/externe	Indikatívny rozpočet v € Zdroje: ESF: 85% ŠR: 15%
1. Zhodnotenie účinnosti systému riadenia OPV	2009	E	20 000
2. Zhodnotenie správnosti nastavenia systému merateľných ukazovateľov a funkčnosti systému monitorovania	2010	E	25 000-40 000
3. Vyhodnotenie pokroku implementácie OPV z hľadiska relevantnosti a plnenia cieľov OP	2011	I/E	66 000 -99 000
4. Zhodnotenie úspešnosti realizácie projektov zameraných na príslušníkov marginalizovaných rómskych komunít	2010-2011	E	16 500-50 000

VYPRACOVAL:

Mgr. Petra Rosinčinová,

vedúca pracovnej skupiny pre hodnotenie OPV

.....

SCHVÁLIL:

PhDr. Miriam Kováčiková,

.....

generálna riaditeľka sekcie európskych záležitostí

Prof. Ing. Ján Mikoľaj, CSc.

.....

podpredseda vlády a minister školstva SR

Zoznam príloh:

Príloha č. 1 Zoznam ukazovateľov/indikátorov pre OPV

Príloha č. 2 Harmonogram priebežných hodnotení OPV na programové obdobie 2007 - 2013

Príloha č. 3 Aktivity vykonávané v rámci hodnotenia OPV

Príloha č. 4 Štandardy kvality hodnotenia

Príloha č. 5 Schéma zobrazujúca pracovnú skupinu pre hodnotenie OPV a jej vzťah k Centrálnemu výboru pre hodnotenie

Príloha č. 6 Indikatívny plán hodnotení OPV na obdobie 2007-2013